

HAEGENS, Magda (Zele 30 januari 1900 – Aalst 15 maart 1992). Echtgenote van **Hilaire Gravez**. Ontwikkelde haar Vlaams-nationalisme tijdens de studies pedagogische wetenschappen aan de door **Maria Belpaire** gestichte Katholieke Vlaamse Hogeschool voor Vrouwen te Antwerpen. Reeds in 1915 stichtte Haegens een Vlaamse meisjesbond (Rijzende Krachten). Na haar huwelijk op 16 september 1922 werd ze voorzitter van de Aalsterse meisjesbond De Denderlelie, van de Christen Vlaamsche Vrouwenbond en in 1926 plaatselijk gemeenteraadslid. Toen op 9 maart 1930 **Angela Tysmans** de toetreding van het Vrouwenverbond van Mol tot de Vlaamsche Landsbond voor Rooms-Katholieke Vrouwen en Meisjes af-

wees omdat de leidster ervan politiek te actief was, scheurde een achttal bonden zich van de Landsbond af en vormde onder leiding van Haegens het **Vlaamsch Nationaal Vrouwenverbond (VNVV)**. Vanaf 1931 was het tijdschrift van deze dissidente bond het blad *Nele*.

In 1933 werd Haegens lid van de centrale voor vrouwenorganisaties binnen het pas opgerichte **Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV)**. Op 22 oktober 1934 sloot ze dan een overeenkomst met het VNV, waarbij het VNVV ingeschakeld zou worden in de partij. Een jaar later onderhandelde ze met Tysmans van de Landsbond over de precieze verdeling tussen beide organisaties van de vrouwen- en meisjeswerking. Deze onderhandelingen mislukten en het VNVV begon onder leiding van Haegens aan de uitbouw van een eigen meisjeswerking, iets wat voordien voorbehouden was aan de Landsbond. In 1939 ontstond binnen het VNV een conflict omdat Haegens pleitte voor een onafhankelijke koers van het VNVV tegenover het VNV. Zij werd hierom in november 1940 door het VNV als VNVV-leidster ontslagen. Op 29 mei 1940 werd zij schepen van financiën te Aalst, wat zij tot het einde van de bezetting bleef. Eind 1941 werd zij leidster van de vrouwenwerking ("vrouwenwerken" genaamd) binnen de **Duitsch-Vlaamsche Arbeidsgemeenschap**. In 1947 werd zij wegens collaboratie ver-

Magda Haegens op de begrafenis van VNV-leider Staf de Clercq. Haegens richtte in 1930 het VNVV op en leidde daarna ook de moeizame inschakeling van deze organisatie in het VNV. (SOMA)

oordeeld tot twintig jaar gevangenisstraf. Ze bleef tot eind 1951 opgesloten.

LITERATUUR: F. van Campenhout, *Hilaire Gravez. Portret van een Vlaams-nationalist*. Gijzegem 1889 -Aalst 1974, 1992; – B. de Wever, *Greep naar de macht. Vlaams-nationalisme en Nieuwe Orde. Het VNV 1933-1945*, 1994.

NICO WOUTERS